

หน้าที่ชาวพุทธ

เป้าหมายการเรียนรู้ประจำหน่วยที่ ๕

เมื่อเรียนจบหน่วยนี้ นักเรียนจะมีความรู้ ความสามารถต่อไปนี้

ส ๑.๒ ป. ๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

ส ๑.๒ ป. ๑/๒ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ

แนวคิด

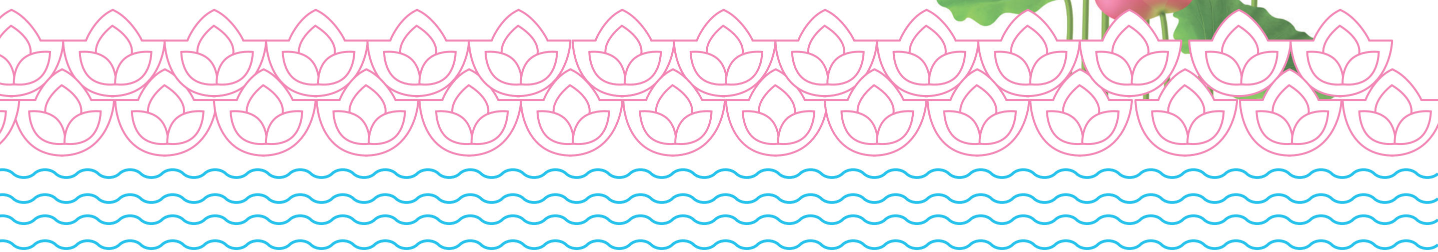
การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน เป็นการเสียสละแรงกายในการช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด เสียสละทรัพย์สมทบทุนในการทำนุบำรุงหรือซ่อมแซมศาสนสถานให้คงอยู่และให้พร้อมใช้งาน ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของชาวพุทธประการหนึ่งในการรักษาวัดและศาสนสถานให้คงอยู่กับพุทธศาสนาต่อไป

สาระการเรียนรู้

๑ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด

๒ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

คำถามนำบทเรียน

เพราะเหตุใดจึงต้องดูแลรักษาศาสนสถาน

๑ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด

วัด เป็นศาสนสถานของพระพุทธศาสนา มีความสำคัญเพราะเป็นที่อยู่ของพระภิกษุสงฆ์ เป็นสถานที่ทำบุญ และสถานที่ทำกิจกรรมของชุมชน วัดจึงเป็นสาธารณสมบัติของชุมชนที่ทุกคนต้องช่วยกันดูแลบำรุงรักษาให้สะอาด และอยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งานในโอกาสต่าง ๆ

การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน มีวิธีปฏิบัติดังนี้

๑ การพัฒนาทำความสะอาด

โดยการช่วยกันเก็บกวาดขยะและทำความสะอาดบริเวณศาสนสถานต่าง ๆ ให้ดูสะอาดเรียบร้อย และที่สำคัญต้องไม่ทิ้งขยะ ขีดเขียนหรือวาดรูปต่าง ๆ ลงบนผนัง หรือกำแพงศาสนสถาน

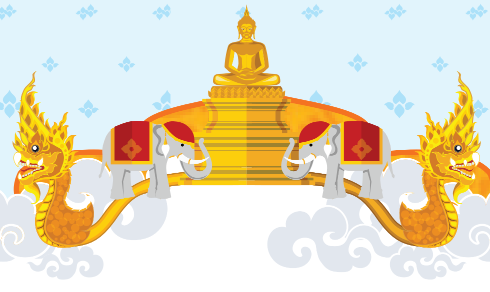

๒ **การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา** หาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่วัดจัดขึ้น เช่น การทำบุญตักบาตร ฟังเทศนา รักษาศีล ในวันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น

๓ **การบริจาค** โดยสละทรัพย์สิน เงินทองของตนเองตามกำลังศรัทธา เพื่อร่วมสมทบเป็นกองทุนในการช่วยดูแลป้องกันรักษาและบำรุงซ่อมแซมศาสนสถานให้อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

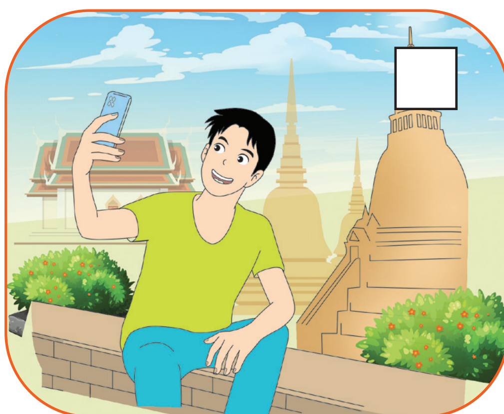
ร่วมคิด ร่วมทำ ย้ำทวนความรู้

ตอนที่ ๑ ร่วมคิด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ชาวพุทธเรื่อง **"ทำหน้าที่ดีของชาวพุทธเป็นอย่างไร"**

ตอนที่ ๒ ร่วมทำ ใบงาน **"ทำดี ชีวีสุข"** ให้นักเรียนทำบัญชีสำรวจการทำหน้าที่ชาวพุทธของตนว่าทำอะไรบ้าง ดังตัวอย่าง

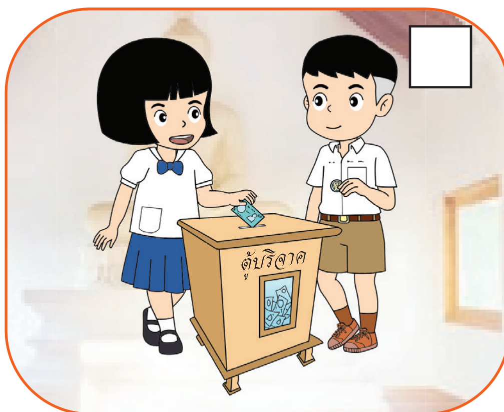
	รายการ	✔ เคยทำ	✘ ไม่เคยทำ
๑	ทำความสะอาดวัด	✔	
๒	บริจาคเงิน		✔
๓	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	✔	

ตอนที่ ๓ ย้ำทวนความรู้ ให้นักเรียนเขียน (✔) ทับภาพบุคคลที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดและศาสนสถานได้ถูกต้อง

๒ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ คือ พิธีประกาศตนว่าเป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา โดยการรับเอาพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึก โดยมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

๑ ขั้นเตรียมการ

ขั้นเตรียมการ เป็นเรื่องของการเตรียมสถานที่ซึ่งส่วนใหญ่นิยมจัดในห้องประชุมของโรงเรียน หรือวัดที่อยู่ใกล้เคียง และการเตรียมคน โดยการประกาศให้นักเรียนที่จะเข้าร่วมพิธีได้รับทราบถึงวันเวลา และการเตรียมตัวเข้าร่วมพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ รวมถึงการนิมนต์พระสงฆ์มาประกอบพิธีกรรมด้วย

๒ ขั้นพิธีการ

พิธีการจะเริ่มขึ้นเมื่อผู้แสดงตนและพระสงฆ์มาพร้อมในพิธี โดยมีขั้นตอนดังนี้

- ตัวแทนผู้แสดงตน จุดเทียนธูปบูชาพระรัตนตรัย แล้วกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัยพร้อมกัน
- ตัวแทนถวายพานดอกไม้เทียนธูป พร้อมรายชื่อผู้แสดงตนแด่พระสงฆ์ ทุกคนกราบพระรัตนตรัยพร้อมกัน ๓ ครั้ง กล่าวคำนมัสการพระพุทธเจ้า (นะโม) และคำแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ตามลำดับ ดังนี้

๑. กล่าวคำนมัสการพระพุทธเจ้า

- นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ *(กล่าวพร้อมกัน ๓ จบ)*

๒. กล่าวคำแสดงตนเป็นพุทธมามกะ (กล่าวพร้อมกัน)

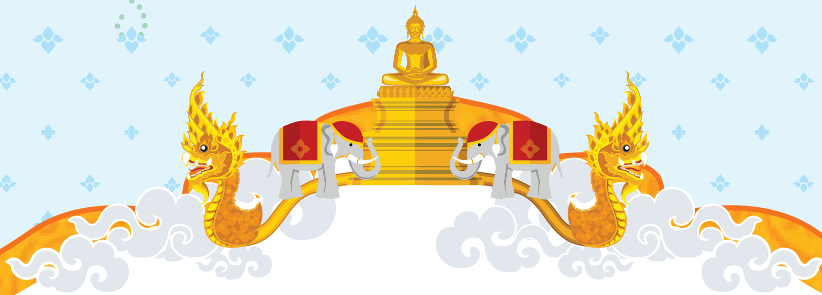
- เอเต *(ผู้หญิงเปลี่ยนเป็น เอตา)* มะยัง ภันเต สุจิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ ธัมมัญจะ สังฆัญจะ พุทธมามะโกติ *(ผู้หญิงเปลี่ยนเป็นพุทธมามิกาติ)* โน สังโฆ ธาเรตุ ฯ

เมื่อกล่าวคำแสดงตนเสร็จแล้ว ประธานสงฆ์ในพิธีจะกล่าวโอวาทให้ข้อคิด และแนวปฏิบัติตน เมื่อท่านกล่าวจบ กล่าวคำว่า **“สาธุ”** พร้อมกัน

- ผู้แสดงตนทั้งหมดกล่าวคำอาราธนาศีล ๕ และกล่าวคำสมาทานศีล ๕ พร้อมกัน

- ตัวแทนผู้แสดงตนถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ทุกคนกรวดน้ำ ประนมมือรับพร เมื่อพระสงฆ์ให้พรจบลง กราบ ๓ ครั้ง เป็นอันเสร็จพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
ร่วมคิด ร่วมทำ ย้ำทวนความรู้

ตอนที่ ๑ ร่วมคิด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความรู้สึกหลังการแสดงตนเป็นพุทธมามกะว่ามีความรู้สึกอย่างไร

ตอนที่ ๒ ร่วมทำ ให้นักเรียนฝึกกล่าวคำแสดงตนเป็นพุทธมามกะ โดยครูสังเกตและให้คะแนน ดังนี้

 ๓ ดาว สำหรับนักเรียนที่กล่าวถูกต้องครบขั้นตอน

 ๒ ดาว สำหรับนักเรียนที่กล่าวถูกต้องแต่ไม่ครบขั้นตอน

 ๑ ดาว สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ ๓ ย้ำทวนความรู้ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้โดยทำลงในสมุด

 การแสดงตนเป็นพุทธมามกะหมายถึงอะไร

 การแสดงตนเป็นพุทธมามกะสำคัญอย่างไร

 พุทธมามกะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

หน้าที่ชาวพุทธ

สรุปสาระสำคัญ

https://eqrco.de/a/M9kz9C

การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด

- วัด เป็นศูนย์รวมของชาวพุทธ เราต้องช่วยกันดูแลรักษา

การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

- เตรียมสถานที่
- กล่าวคำนมัสการ
- กล่าว “สาธุ”

กิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้

เรื่อง : สุ่มปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธ

ขั้นตอนที่ ๑ กำหนดและเลือกหัวข้อ

นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๓ กลุ่ม ครูให้ตัวแทนกลุ่มจับสลากหัวข้อกลุ่มละ ๑ หัวข้อ (การพัฒนาทำความสะอาด, การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา, การบริจาคทรัพย์สิ่งของ) เพื่อเป็นหัวข้อในการแสดงละครสั้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวางแผน

นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษากันภายในกลุ่มเพื่อคิดสถานการณ์ตามที่จับสลากได้

ขั้นตอนที่ ๓ การปฏิบัติงาน

แต่ละกลุ่มออกมาแสดงละครสั้นเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด กลุ่มละ ๒ นาที

ขั้นตอนที่ ๔ การนำเสนอและประเมินผล

ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันชื่นชมและร่วมกันสรุปความสำคัญของการบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด

คำถามพัฒนากระบวนการคิด

๑. นักเรียนสามารถดูแลวัดได้ด้วยวิธีใดบ้างจงยกตัวอย่าง
๒. นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาหรือไม่
๓. การบริจาคทรัพย์สิ่งของสามารถทำได้ด้วยวิธีใด
๔. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะมีกี่ขั้นตอน อะไรบ้าง
๕. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะมีวัตถุประสงค์คืออะไร